

Sygn. akt II CZ 50/06

POSTANOWIENIE

Dnia 30 sierpnia 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Marek Sychowicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Maria Grzelka

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie z powództwa Ośrodka Sportu i Rekreacji Spółki
z ograniczoną odpowiedzialnością w T.
przeciwko I. J.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 30 sierpnia 2006 r.,
zażalenia pozwanego
na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 10 lutego 2006 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 10 lutego 2006 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę kasacyjną wniesioną przez pozwanego I. J. od wyroku tego Sądu z dnia 3 listopada 2005 r., albowiem stwierdził, że skarga jest niedopuszczalna, gdyż wniesiona została w sprawie gospodarczej, w której wartość przedmiotu zaskarżenia – 73 802,29 zł jest niższa niż 75 000 zł (art. 398² § 1 k.p.c.).

W zażaleniu na wymienione postanowienie pozwany zarzucił, że w czasie rozpoznawania sprawy – o czym zawiadomił Sąd – zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej i przestał być przedsiębiorcą, co spowodowało, że sprawa utraciła charakter sprawy gospodarczej, wobec czego skarga kasacyjna jest dopuszczalna, jako wniesiona w sprawie, w której wartość przedmiotu zaskarżenia nie jest niższa niż 50 000 zł. Wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przepis art. 398² § 1 k.p.c. stanowiący, że skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach gospodarczych, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż 75 000 zł, nie określa jakie sprawy są w rozumieniu tego przepisu sprawami gospodarczymi. Kodeks postępowania cywilnego zawiera definicję spraw gospodarczych w § 1 art. 479¹, a ponadto zalicza do spraw gospodarczych sprawy wymienione w § 2 tego artykułu. Przepisy tego artykułu zostały jednakże sformułowane – co wyraźnie wynika z ich treści – tylko na użytek działu IVa kodeksu postępowania cywilnego, regulującego postępowanie odrębne w sprawach gospodarczych. Ogólną definicję spraw gospodarczych zawiera natomiast art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 24 maja 1989 r. o rozpoznawaniu przez sądy spraw gospodarczych (Dz. U. Nr 33, poz. 175 ze zm.; dalej nazywanej „ustawą”). Ta więc definicja sprawy gospodarczej (nie odbiegająca od definicji z art. 479¹ § 1 k.p.c.), uzupełniona o sprawy wymienione w art. 2 ust. 2 ustawy, jest więc miarodajna dla ustalenia, jakie sprawy są sprawami gospodarczymi w rozumieniu art. 398² § 1 k.p.c.

Sprawa, w której wniesione zostało rozpoznawane zażalenie wytoczona została przez Ośrodek Sportu i Rekreacji Spółka z o.o. przeciwko pozwanemu, jako prowadzącemu w chwili wniesienia pozwu działalność gospodarczą pod nazwą Zakład „I.” w T., o należności wynikające z zawartej przez pozwanego w zakresie prowadzonej przez niego działalności gospodarczej umowy dzierżawy „budynku jadłodajni wraz z terenem przyległym”. Nie jest to sprawa wymieniona w art. 2 ust. 2 ustawy. W chwili wniesienia pozwu była zaś niewątpliwie sprawą odpowiadającą definicji sprawy gospodarczej z art. 2 ust. 1 ustawy. Według definicji tej sprawami gospodarczymi są bowiem sprawy, które spełniają łącznie następujące kryteria: 1) są to sprawy ze stosunków cywilnych, 2) sprawy między przedsiębiorcami prowadzącymi działalność gospodarczą na zasadach określonych w odrębnych przepisach i 3) sprawy w zakresie działalności gospodarczej prowadzonej przez przedsiębiorców.

Jak trafnie zauważono w piśmiennictwie prawniczym, odpadnięcie w toku rozpoznawania sprawy którejkolwiek z przesłanek kwalifikujących ją jako sprawę gospodarczą, odbiera jej charakter takiej sprawy. W praktyce brak następczy, pozbawiający sprawę jej gospodarczego charakteru, może być spowodowany wyłącznie utratą przez jedną lub obie strony statusu przedsiębiorcy. Konsekwencją tego – wobec zbieżności definicji sprawy gospodarczej z art. 2 ust. 1 ustawy z definicją sprawy gospodarczej z art. 479¹ § 1 k.c. – jest odpadnięcie podstawy do rozpoznania sprawy w postępowaniu odrębnym przewidzianym dla spraw gospodarczych i przekazanie jej do dalszego rozpoznania w postępowaniu „zwykłym”. Bez względu na to, czy wydane zostało postanowienie lub zarządzenie o rozpoznaniu sprawy w postępowaniu „zwykłym” i czy sprawa rozpoznawana jest w dalszym ciągu stosownie do przepisów o postępowaniu odrębnym w sprawach gospodarczych, ze swej istoty nie jest już ona sprawą gospodarczą. Przy ocenie rodzaju sprawy ze względu na dopuszczalność wniesienia skargi kasacyjnej (art. 398² § 1 k.p.c.) sprawy takiej nie można zatem uznać za sprawę gospodarczą.

Jeżeli zatem w czasie rozpoznawania sprawy prawidłowo potraktowanej stosownie do art. 2 ust. 1 ustawy jako sprawa gospodarcza, pozwany zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej i utracił status przedsiębiorcy (czego formalnym wyrazem było wykreślenie go z ewidencji działalności gospodarczej

prowadzonej na podstawie przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, Dz. U. Nr 173, poz. 1807 ze zm., a wcześniej – ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. – Prawo działalności gospodarczej, Dz. U. Nr 101, poz. 1178 ze zm.), sprawa utraciła charakter sprawy gospodarczej i według art. 398² § 1 k.p.c. skarga kasacyjna dopuszczalna jest w niej wówczas, gdy wartość przedmiotu zaskarżenia nie jest niższa niż 50 000 zł. Warunkowi temu odpowiada skarga kasacyjna odrzucona zaskarżonym postanowieniem. Uznając zażalenie za zasadne, na podstawie art. 394¹ § 3 w związku z art. 398¹⁶ § 1 k.p.c. postanowienie to należało więc uchylić.